

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 47. — ŠTEV. 47.

NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 26, 1924. — TOREK, 26. FEBRUARJA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

JOHNSONOVA PREDLOGA BO PROPADLA

Kvotni načrt je porazil predlagano novo priseljeniško postavbo. — Izkazalo se je, da ne more biti predloga sprejeta v svoji dosednji obliki. — Skoraj vse kvote za fiskalno leto so že izčrpane. — Do 1. julija bo prišlo v deželo še kakih štiri tisoč priseljencev.

Washington, D. C., 25. februarja. — Reforma priseljeniške predloga Johnsona, ki predlaga uveljavljanje dveh odstotkov inozemskega prebivalstva Združenih držav kot je obstajalo leta 1890, ne more biti sprejeta v kongresu v svoji sedanji obliki. To je bilo definitivno dokazano z glasovanjem, katero so vprizorili zagovorniki te predloge.

Jedro opozicije obstaja iz manjšinskih zastopnikov iz države New York, ki so izdali javno ugotovilo, v katerem napadajo nameravano postavbo na temelju, da nudi predloga ugodnost za takozvana severno-evropska plemena, dočim zapostavlja priseljence iz južne in istočne Evrope.

Vprizorjena akcija pa je zopet potrdila potrebo katekoliki priseljeniške zakonodaje v sedanjem zasedanju kongresa. Le malo priseljencev je še mogoče pripustiti tokom naslednjih štirih mesecev, ker so kvote za fiskalno leto, ki se končuje z dnem 30. junija, že izčrpane. Le približno štiri tisoč priseljencev je mogoče pripustiti tokom tekočega leta in ti prihajajo večinoma iz manjših dežel.

Soglasno s sedaj veljavno postavbo ne sme prsegati število priseljencev iz te ali ene dežele treh odstotkov prebivalstva Združenih držav iz določene dežele, na temelju ljudskega štetja, ki se je vršilo leta 1910.

Skupno število za tekoče leto je znašalo 357.803 priseljencev. Najvišja je bila angleška kvota, ki je znašala 77.000. Izčrpanje kvot pa je bilo posledica odločitve delavskega departamenta, da se ne sme v enem mesecu pripustiti več kot ene petino skupne kvote iz te ali ene dežele.

Namen te odločitve je bil porazdeliti dotok priseljencev na tako dolgo dobo kot je mogoče ter preprečiti izčrpanje kvot tekom prvih mesecev fiskalnega leta.

Angleška kvota je bila izčrpana novembra meseca, in kvote vseh ostalih večjih dežel so bile izčrpane par mesecev pozneje.

BOLJŠEVIŠKA VSTAJA NA BOLGARSKEM

Grški vladni uradniki v Solunu so baje izvedeli, da je izbruhnila na Bolgarskem resna komunistična vstaja. — Kralj se baje skriva v svoji palači.

Atene, Grška, 25. februarja. — Grški generalni štab v Solunu je dobil poročila glede resne komunistične vstaje na Bolgarskem, koje namen je strmoglavit vladno kralja Borisa ter ustanoviti republiko. Vstaja se je baje pričela v severnih krajih Bolgarske.

Revolucionarji so baje aretirali številne pristaje sedanje vlade ter jih ustrelili. Vlada je baje odposlala proti severu čete, da zaduše vstajo.

London, Anglija, 25. febr. — Bolgarsko poslanstvo je izdalo ugotovilo, v katerem se glasi, da so poročila o revoluciji na Bolgarskem, ki so prišla iz Aten, najbrž neresnična.

Pariz, Francija, 25. februarja. — Tukajšnje bolgarsko poslanstvo pravi, da so izvita iz treh vsa poročila o revoluciji na Bolgarskem in da skušajo gotovi interesirani krogi vzbuditi v inozemstvu mnenje, da je prestol kralja Borisa omanjan in da bodo kmalu zavladali deželi komunisti.

Poslanstvo izjavlja, da je na Bolgarskem vse mirno in redno. Najmanj šestkrat odkar se je kralj Ferdinand odpovedal prestolu ter je zasedel prestol kralj Boris, se je glasilo, da je kralj zbežal. Vsa tozadnja poročila pa so se dosedaj izkazala kot izmišljena in lažljiva.

Sedanji nemir na Bolgarskem je v glavnem posledica državne ga preobrata, ki se je završil tekom preteklega leta, ko je bila strmoglavljen vladar socialistično-agrarnega ministrskega predsednika Stamboljskega. Stamboljski sam je bil ubit in Aleksander Zankov, sedanji ministrski predsednik, je stopil na njegovo mesto.

V mednarodnem oziru je bila sedanja vlada dosti bolj delavna kot prejšnja, da uveljavi dobre odnose inozemskih dežel z Bolgarsko.

V HERRINU, ILL., JE ZOPET ZAVLADAL MIR.

Herrin, Ill., 24. februarja. — Tukajšnje mesto se je skoraj do celja pomirilo. Kukluksklanci so prenehali s svojim delovanjem v mestu. V mestu je ostala le ena kompanija državne milice, ki bo pa tudi kmalu odpotekala.

USPEHI ZVEZNIH ČET.

Tampico, Mehika, 24. februarja. — Zvezne čete so prepešile vstaje v višini, ki so znane pod imenom "smrtna krivina". Zveznim četam leta poveljevala generala Cordoba in Nacias. Borba je trajala sedem ur neprenehoma.

ZA \$50,000,000 KOVINSKEGA DENARJA V PROMETU.

Moskva, Rusija, 25. febr. — Finančni komisariat bo začel jutri izdajati srebrni denar in sicer v novcih, ki so vredni po pet, deset in dvajset centov. V najkrajšem času bo cirkuliralo po Rusiji za \$50,000,000 kovinskega denarja.

KONEC ŠTRAJKA ANGL. PRISTANIŠKIH DELAVCEV.

London, Anglija, 25. febr. — Odbor pristaniških delavcev je danes preklical štrajk v pristanišču, ki je trajal izza 15. februarja. Jutri zjutraj ob osmih se bodo vsi pristaniški delavci vrnili na delo.

Štrajkarji so izvajali popolno zmago. Zaenkrat bodo dobivali po en šiling na dan več, izza 1. junija pa po dva šilinga. Nadalje je bila imenovana posebna komisija, koje naloga je uravnati še vse ostale sporne točke.

POLET KROG SVETA.

Slika nam predstavlja ameriške armadne zrakoplovce, ki so določeni za polet krog sveta. Polet se bo vršil začetkom poletja. Vodil jih bo major Martin, ki je je četrti v skupini od leve na desno.

VEDNO VEČ OBSODB ZASTRAN PIJANOSTI

Državni tajnik za New York je sporočil, da so poskočile obsodbe radi pijanosti za 4037 slučajev tekom preteklega leta.

Albany, N. Y., 25. februarja. — Državni tajnik Hamilton je objavil poročilo glede zločinov v državi tekom preteklega leta in to poročilo kaže, da se je zelo povečalo število obsodb radi pijanosti.

Skoro dvajset tisoč več ljudi je bilo spoznanih krivim kot tekom prejšnjega leta. Skupno število je znašalo več kot 61,000 obsodb in v to število je vključeno tri tisoč žensk.

Zanimivo je tudi izvedeti, iz katerih slojev se v glavnem rekrutirajo ljudje, obsojeni radi pijanosti. Med temi je bilo največ trgovskih uslužbencev in takoj za njimi pridejo domače gospodinjice. Tudi farmerji je bilo več kot preveč in seveda tudi kuharji in natakarji. Tiskarska obrt, ki slovi kot ne posebno sovrzna alkoholizem, je tudi dobro zastopana in tudi godbeniki so stali svoje število rekrutov.

Iz poročila je razvidno, da je bilo obsojenih več ljudi v enem letu kot v več letih pred uveljavljanjem zvezne prohibicije.

AMERIŠKI KONZULAT ZOPET OTVORJEN.

London, Anglija, 25. febr. — Angleška vlada se je začela pogajati z Združenimi državami glede zopetne otvoritve ameriškega konzulata v Newcastle. Tozadevno izjavo je podal danes MacDonald v poslanski zbornici.

PREDSEDNIK COOLIDGE NA SPROTUJE PENZIJSKI PREDLOGI.

Washington, D. C., 25. febr. — Predsednik Coolidge je povedal danes republikanskim članom zbornice penzijskega odbora, da ne bo pustil izplačati iz državnih zakladnic nadaljnjih penzij veteranom civilne vojne in vdomam takih veteranov.

TEŽKA KAZEN ZA ROP.

Brooklynski sodnik Franklin Taylor je večeraj obsodil cestnega roparja Richarda Gibbonsa na dvajset let ječe. Ropar ima več zločinov na svoji vesti.

MEHIŠKI VSTAŠI ZOPET PORAZENI

Mehiški vstaši so bili zopet poraženi pri Tuxpamu. — Zvezne čete so jih prepešile po boju, ki je trajal sedem ur.

Tampico, Mehika, 25. febr. — Zvezne čete so prepešile vstaje v višini, katero imenujejo "ovinek smrti", približno devet milj od Tuxpama.

Zvezne čete, katerim sta poveljevala generala Cordoba in Pablo Nacias, so napadle vstaške postojanke, ki so se nahajale na utrjenih višinah. Po daljšem artilerijskem dvoboju je prišlo do ročnega spopada in zvezne čete so končno z neskotom zavzele višine ter prepešile vstaje, ki so pričeli bežati v smeri proti Tuxpamu.

Boj je trajal s presledki od štirih zjutraj pa do enajstih zvečer. Nobenih podrobnosti ni bilo mogoče dobiti dosedaj glede izgub, katere so imeli vstaši.

Večje število ranjenih vojakov je prišlo semkaj iz Juan Casiano petrolejskega okraja. General Guiterrez, zvezni poveljnik, je odredil, da je treba ranjenim vstajam nuditi isto pomoč kot ranjenim zveznim vojakom.

Capitan Garibaldi, sin Ricciota Garibaldi, sin znamenitega italijanskega pustolovca, se je vrnil v Tampico iz Tanuco, kjer je inspiciral lastnino italijansko-mehiške petrolejske kompanije. Garibaldi je rekel, da bo dobil nadaljni italijanski kapital za razvoj ozemlja, ki je last družbe.

GRKI BODO ODSNAVILI DINASTIJO.

Atene, Grška, 25. februarja. — Grška narodna skupščina je danes sklenila odstavi vladujočo dinastijo.

Kakorhitro je bil sprejet tozadevni predlog, je ministr. predsednik Kafantaris takoj resigniral. — Njegovo mesto je zavzel Roussos ter pričel sestavljati nov kabinet.

Kralj Juri, načelnik dinastije, ki je že več let vladala Grški, leži bolan v Bukareštu. Grška bo najbrže dobila republikansko vladno obliko.

VELIKANSKI PREDOR DOVRŠEN.

Wellington, N. S., 25. febr. — Po osemindvajsetmesečnem delu je bil danes dokončan velikanski predor, ki bo prekrboval to mesto z vodo.

ČETRTI OBTOŽENI V MORILNEM PROCESU

Pričela se je obravnava proti četrtemu v velikem roparskem napadu ter dvojnem umoru v Brooklynu.

Včeraj, v ponedeljek se je pričel pred sodnikom Cropseyjem v višjem sodišču v Brooklynu proces proti Tonyju Pantanu, četrtemu obtoženemu radi velikega roparskega napada in dvojnega umora v Brooklynu. Trije njegovi tovariši, Morris in Joe Diamond ter John Farina so bili spoznani krivim umora po prvem redu po obravnava, ki so trajale le po par ur. Tony Pantanu je to dobro znano, vendar upa, da ne bo delil usode svojih tovarišev.

Tony je povsem drugačen kot njegovi obsojeni tovariši. Sin je uglednih starišev ter je bil deležen dobre vzgoje. Star je tri in dvajset let ter je bil uslužben v West End banki. Dolže ga, da je bratoma Diamond izdal skrivnost, kdaj bosta odšla njegova tovariša McLaughlin in Barlow z denarjem iz banke. Oba sta bila napadena in umorjena dne 14. novembra preteklega leta na postaji nadružne železnice na New Utrecht Avenue v Brooklynu in plen je znašal \$43,000 v gotovini.

Pantanu je takoj po aretaciji, dne 28. novembra priznal svoj zločin, a je trdil, da sta mu brata Diamond izsilila informacije s pretnjo, da ga bosta umorila, če ne prizna vsega ter da zaželi informacij. Brata Diamond sta mu baje obljubila deset odstotkov plena, vendar pa je rekel da ni dobil od tega denarja niti centa.

Uslužbenec Raymond Street, jedrničar v Brooklynu izjavlja, da je Tony Pantanu uzoren jetnik, vedno dobre volje, nikdar nervozen in da je več kot enkrat skušal spraviti svoje tovariše v dobro voljo. Tony je izjavil:

— Nedoržen sem ter vem vsled tega da me bodo protiniki oprostil. Zakaj bi se bal?

Stariši Tony-ja so dobrostoječi in njegov oče je importer. Na Bay Parkway si je dal zgraditi vilo v rokoko-slogu, po običaju bogatih Napolitancev. Rekel je, da bo porabil zadnji svoj cent, da obvaruje sina pred električnim stolom in obenem je trdi trdnopripravljen, da je njegov sin nedolžen.

Njegova mati, Angelina Pantanu, stara šestdeset let, je težko zbolela vsled razburjenja, ki je bilo posledica cele zadeve. Kadar pride k zavesti, moli za svojega sina ter prosi, da bi prišla njegova

IZ SMRDLJIVE PETROLEJSKE AFERE

Prejšnji tajnik za notranje zadeve je rekel privatnemu tajniku predsednika, da nima ničesar več izjaviti. — Nadaljevanje preiskave v petrolejskem skandalu. — Slomp je svetoval Fallu, naj govori čisto resnico. — Kar je izvedel, je smatral za privatno zadevo.

Washington, D. C., 25. februarja. — C. Basbom Slomp, privatni tajnik predsednika Coolidge je bil danes poklican kot prič pred senatni odsek za preiskovanje petrolejskega skandala. Pod prisego je izjavil, da je bil decembra in januarja meseca v Palm Beach, ko sta bila tam tudi prejšnji tajnik za notranje zadeve, Fall in McLean. Imel je pogovore z obema, a ti pogovori so bili baje le zaupni in privatnega značaja. Slomp je izjavil, da se je sestal z Fallom le trikrat ali štirikrat v neki restavraciji, še predno je prišel v Palm Beach senator Walsh iz Montane, da zasliši Edwarda McLeana, časnikarskega zalagatelja iz Washingtona.

Slomp je pojasnil danes: "Preiskovalnemu komiteju hočem pojasniti, da sem se mudil v Palm Beach le v interesu svojega lastnega zdravlja in da nisem imel nobene misije." S Fallom in McLeanom se ni tekom svojega bivanja na jugu razgovarjal v splošnem, pač pa je vprašal prejšnjega tajnika za notranje zadeve glede cele stvari. Fall mu je baje odgovoril na to:

"Mladi mož, oglejte si protokole. O tej zadevi sem izpovedal že vse, kar moram izpovedati."

Ko pa je prišel senator Walsh v Florido, je baje Slomp svetoval Fallu, naj pove senatnemu odseku čisto resnico. Slomp pa je takoj odločno povdaril, da je smatral vse, kar je izvedel od Falla ter sporočil predsedniku, za povsem privatno zadevo. Trdil je nadalje, da ni nikdar govoril s Sinclairjem ali Doheny-jem in da ni bil nikdar v nobenem stiku z njima.

DEMENTIRANO POROČILO O REVOLUCIJI NA BOLGARKEM

Pariz, Francija, 24. februarja. — Tukajšnje bolgarsko poslanstvo izjavlja, da so neresnična poročila o izbruhu komunistične revolucije na Bolgarskem ter o begu bolgarskega kralja Borisa. Poslanstvo pristavlja: Te vesti trosijo Stuyvesant visoki šoli lahko potrdijo, da je bil eden najbolj pridnih dijakov.

Prebivalci Bensonhursta so pod pisali izjavo, v kateri izstavlja Tony-ju najboljše izpričevalo glede njegovega značaja. Izpričevalo je bilo izročeno njegovemu zagovorniku, prejšnjemu okrajnemu pravniku, Johnu Rastonu.

BOLEZEN ITALIJANSKEGA KRALJA.

Rim, Italija, 25. februarja. — Zdravstveno stanje kralja Viktorja Emanuela, ki je zbolel na gripi, se je izdatno izboljšalo. Zdravniki domnevajo, da bo hitro okreval. Kašelji je skoro popolnoma izginili in tudi drugače je opaziti simptome izboljšanja.

Zbolel je tudi prestolonaslednik Umberto, a je že toliko okreval, da bo mogel kmalu tekočega tedna iz hiše.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po niskih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA	
Rasplošila na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čkovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.	
1000 Din.	\$13.50
2000 Din.	\$26.80
5000 Din.	\$66.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Rasplošila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu. Opaziti in Zadr.	
200 lir	\$ 9.90
300 lir	\$14.55
500 lir	\$23.75
1000 lir	\$46.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za polizjave, ki prisegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust. Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ul mogoče podati natapčne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
41 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 4007 New York, N. Y.
Glavne zastopništvo Jadranske Bank.

